

Utilizarea ElevenLabs în activitatea didactică

Material realizat în cadrul mobilității Erasmus+

Project number 2025-I-RO01-KA121-SCH-000320759

AUTOR: *Ghițulete Elena*

CONTEXT: *Dezvoltarea competențelor digitale în cadrul proiectului Erasmus+*

INSTRUMENT DIGITAL UTILIZAT: *ElevenLabs*

IDEEA CENTRALĂ:

ElevenLabs poate transforma rapid un text într-un material audio expresiv. În educație, rezultatul devine util numai după verificarea pronunției, adaptarea ritmului și respectarea regulilor privind vocea, datele personale și drepturile de autor.

INTRODUCERE. DE CE MERITĂ UTILIZATĂ APLICAȚIA ELEVENLABS:

Materialele audio au un loc firesc în educație. Ele pot susține înțelegerea orală, pot oferi un model de pronunție, pot face un text accesibil persoanelor care citesc cu dificultate și pot completa o prezentare sau un videoclip. Până de curând, producerea unei înregistrări clare presupunea un vorbitor, un microfon, un spațiu liniștit și timp pentru reluări. Instrumentele de sinteză vocală au redus o parte din aceste obstacole, dar nu au eliminat nevoia de control pedagogic și tehnic.

ElevenLabs este o platformă de inteligență artificială axată pe tehnologiile vocale și audio. În forma sa actuală, serviciul reunește funcții precum transformarea textului în vorbire, transcrierea, proiectarea sau clonarea vocilor, dublajul și generarea unor elemente audio. Pentru utilizatorii fără cunoștințe de programare, ElevenCreative oferă un spațiu de lucru în browser, în timp ce dezvoltatorii pot integra funcțiile prin interfețe tehnice. Într-un eseu educațional, cea mai relevantă funcție rămâne Text to Speech: un text introdus de utilizator este transformat într-o înregistrare cu intonație, ritm și stil vocal alese.

Nu este suficient ca vocea să pară naturală: Un material audio poate suna convingător și totuși poate pronunța greșit un nume, poate accentua nepotrivit o propoziție sau poate transmite o emoție diferită de cea intenționată. Ascultarea integrală înainte de folosire este obligatorie.

CUM SE REALIZEAZĂ O ÎNREGISTRARE CU TEXT TO SPEECH:

Procesul pornește de la text, dar calitatea rezultatului depinde de pregătirea acestuia. Un paragraf scris pentru lectură tăcută nu funcționează întotdeauna bine când este rostit. Frazele prea lungi, abrevierile, semnele folosite neuniform și cuvintele din limbi diferite pot

produce ezitări sau accente neașteptate. De aceea, înaintea generării, textul trebuie citit cu voce tare de profesor și simplificat acolo unde ritmul devine greu de urmărit.

PAS	DECIZIE	ACȚIUNE
1	Scop	Stabilește cine ascultă, ce trebuie să înțeleagă și cât poate dura materialul.
2	Text	Scurtează frazele, marchează dialogul și verifică numele, cifrele și cuvintele străine.
3	Voce	Alege o voce și un ritm potrivite vârstei, limbii și tipului de activitate.
4	Generare	Creează o primă versiune și regenerează doar secțiunile care sună nefiresc.
5	Control	Ascultă integral, compară cu textul și exportă numai versiunea verificată.

Alegerea vocii și reglarea interpretării:

ElevenLabs pune la dispoziție voci predefinite, o bibliotecă de voci și instrumente de creare sau clonare. Pentru o resursă școlară nu este necesară întotdeauna vocea cea mai dramatică. O narațiune pentru copii poate beneficia de căldură și variație, însă instrucțiunile unui exercițiu cer claritate și stabilitate. Viteza trebuie testată pe publicul real: un ritm care pare natural unui adult poate fi prea rapid pentru un elev aflat la începutul învățării limbii engleze.

Platforma permite ajustarea vitezei și alegerea unor modele cu comportamente diferite. Cu toate acestea, controlul nu este absolut. Punctuația, contextul și forma textului influențează pronunția, iar aceeași secvență poate primi interpretări ușor diferite la regenerare. În cazul materialelor de evaluare, această variație contează: toți elevii trebuie să primească aceeași versiune audio, păstrată și verificată înaintea probei.

Recomandare practică: Pentru un material mai lung, textul se împarte în secțiuni scurte. Astfel, o problemă de pronunție poate fi corectată local, fără regenerarea întregii înregistrări.

ACCESIBILITATE, ELEVENREADER ȘI ÎNVĂȚARE INDIVIDUALĂ:

Tehnologia Text to Speech poate sprijini accesul la conținut pentru persoanele cu dificultăți de citire, vedere sau concentrare. Ascultarea nu înlocuiește lectura în toate situațiile, dar poate oferi o cale suplimentară de acces. Un elev poate urmări textul în timp ce îl ascultă, poate relua un fragment sau poate folosi materialul în afara clasei. Pentru un profesor, aceasta înseamnă că aceeași resursă poate exista în format scris și audio, fără ca activitatea să fie redusă la un singur mod de prezentare.

ElevenReader este relevant tocmai în acest context. Utilizatorul poate adăuga un text, poate scana o pagină, poate importa un document sau poate transforma conținutul unei pagini web într-o experiență de ascultare. În școală, utilizarea trebuie planificată cu atenție: nu orice PDF poate fi încărcat fără acord, iar un document care conține nume, rezultate sau alte date despre elevi nu ar trebui trimis către un serviciu extern. Pentru exerciții sunt preferabile textele proprii, materialele cu licență adecvată sau fragmentele folosite în condițiile permise.

LEGĂTURA CU PROIECTUL ERASMUS+:

În cadrul proiectului Erasmus+, ElevenLabs poate fi analizat ca instrument pentru dezvoltarea competențelor digitale, pentru realizarea unor resurse multilingve și pentru diseminare accesibilă. Legătura nu constă în simpla menționare a aplicației. Este relevant modul în care profesorul formulează textul, selectează vocea, verifică rezultatul, respectă drepturile persoanelor și decide dacă materialul poate fi publicat.

O posibilă valorificare ar fi pregătirea unei scurte sinteze audio despre o activitate de formare, însoțită de transcript și de datele corecte ale proiectului. Pentru parteneri din alte țări, un material poate fi adaptat sau dublat într-o altă limbă. Documentația ElevenLabs arată că procesul de dublaj presupune transcriere, traducere, generarea vocii și sincronizare, dar rezultatul trebuie revizuit de o persoană care cunoaște limba și contextul.

În opinia mea, folosirea cea mai utilă într-un proiect educațional este una discretă. Audio-ul trebuie să facă informația mai accesibilă, nu să ascundă lipsa de conținut. Un material scurt, verificat și însoțit de surse poate avea o valoare de diseminare mai mare decât o producție sofisticată, dar greu de urmărit sau de reutilizat de colegi.

CLONAREA VOCII - POSIBILITATE TEHNICĂ ȘI LIMITĂ ETICĂ:

Clonarea vocii este funcția care cere cea mai multă prudență. ElevenLabs oferă clonare instantanee, realizată dintr-un eșantion mai scurt, și clonare profesională, bazată pe un volum mai mare de înregistrări și pe verificarea identității. Documentația precizează că pentru Professional Voice Cloning utilizatorul își poate clona propria voce, iar folosirea vocii altcuiva este supusă unor restricții clare.

În mediul școlar, nu există un motiv obișnuit pentru a clona vocea unui elev. O înregistrare vocală este o dată personală, iar reproducerea ei artificială poate crea confuzie sau disconfort chiar și atunci când intenția este pozitivă. Pentru o poveste sau un dialog sunt suficiente vocile licențiate din platformă ori vocea proprie a cadrului didactic, folosită după înțelegerea condițiilor serviciului. Clonarea unei persoane fără consimțământ sau folosirea vocii pentru a induce publicul în eroare sunt interzise de politica ElevenLabs.

CE POATE SPRIJINI	CE TREBUIE CONTROLAT
crearea rapidă a unui material audio	pronunția, ritmul și fidelitatea față de text
diversificarea vocilor dintr-un dialog	stereotipurile asociate accentului, vârstei sau genului
accesul auditiv la conținut scris	confidențialitatea documentelor încărcate
adaptarea și dublarea multilingvă	corectitudinea traducerii și dreptul de distribuire
folosirea unei voci personalizate	consimțământul, identitatea și riscul de impersonare

Audio-ul generat poate conține schimbări neașteptate de accent, intonații greșite, sunete deformate sau pronunții instabile în textele care combină mai multe limbi. Uneori, o regenerare rezolvă problema; alteori, textul trebuie rescris. Acest proces consumă credite și timp, iar facilitățile disponibile depind de plan. Înaintea unei activități publice, profesorul trebuie să verifice și condițiile de publicare: conținutul realizat în planul gratuit are restricții de utilizare și cerințe de atribuire, iar regulile pot fi actualizate.

Transparența este la fel de importantă. Dacă o înregistrare folosită într-un proiect sau într-un material public este generată cu AI, acest lucru poate fi menționat simplu, fără a transforma nota tehnică în centrul produsului. Publicul trebuie să știe când ascultă o voce sintetică, mai ales dacă vocea seamănă cu o persoană reală.

CONCLUZIE:

ElevenLabs poate reduce considerabil timpul necesar producerii unui material audio și poate oferi profesorului posibilitatea de a adapta un text la o activitate concretă. Pentru orele de limba engleză, utilitatea sa este evidentă în exerciții de ascultare, povești, dialoguri și resurse pentru lucru individual. ElevenReader adaugă o altă direcție: transformarea documentelor în conținut care poate fi ascultat.

Totuși, naturațea vocii nu trebuie confundată cu autoritatea. O înregistrare sintetică nu este automat un model perfect de pronunție, o traducere nu este automat corectă, iar o voce clonată nu este doar un efect tehnic. În fiecare caz există o persoană care selectează, verifică și răspunde pentru rezultat. În mediul școlar, această responsabilitate include protejarea elevilor și evitarea încălcării inutile a datelor lor.

Raportat la proiectul Erasmus+, ElevenLabs este relevant atunci când sprijină accesibilitatea, colaborarea multilingvă și diseminarea clară. Nu aplicația în sine reprezintă rezultatul, ci modul de lucru construit în jurul ei: obiectiv precis, text bun, verificare auditivă, surse corecte și folosire transparentă. Aceasta este, de fapt, competența digitală pe care un proiect educațional ar trebui să o consolideze.